

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 2389
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 395
Ημερομ. Κατάθεσης: 4/12/2020

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ και ΑΚΕ

προς τους κ.κ. Υπουργούς
-Επικρατείας κ. Γεραπετρίτη
-Εσωτερικών
-Υγείας

**Θέμα: «Έλεγχοι της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας στο χώρο της Υγείας,
ζητήματα ελεγκτικής δεοντολογίας και αξιοκρατίας ως προς τη
στελέχωση της Αρχής»**

Είναι γνωστό πως, με τις διατάξεις του ν. 4622/2019 για το επιτελικό κράτος, οι ελεγκτικές αρμοδιότητες των μεγαλύτερων και κυριότερων ελεγκτικών μηχανισμών του κράτους περιήλθαν στη Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ), μεταξύ αυτών και του πρώην Σώματος Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας (ΣΕΥΥΠ).

Είναι επίσης γνωστό πως το ΣΕΥΥΠ, το οποίο λειτουργούσε ως Γενική Διεύθυνση του Υπουργείου Υγείας, είχε τα τελευταία χρόνια διενεργήσει πλήθος αποτελεσματικών ελέγχων ενάντια στη διαφθορά στο χώρο της υγείας (ΚΕΕΛΠΝΟ, για υπερτιμολογήσεις στις προμήθειες υλικών, ραδιοφαρμάκων, ιατρικών μηχανημάτων κ.λπ. στα δημόσια νοσοκομεία, σε ιδιωτικές κλινικές, σε τράπεζες βλαστοκυττάρων, σε εργοστάσια εμφιάλωσης πόσιμου νερού, στο Γηροκομείο Αθηνών κλπ.) δεδομένης και της πολιτικής βούλησης της προηγούμενης κυβέρνησης.

Ένα χρόνο και πλέον μετά την ενσωμάτωση του ΣΕΥΥΠ στην ΕΑΔ, έχουν διαπιστωθεί τα ακόλουθα, μέρος των οποίων έχει αναδειχθεί από δημοσιογραφικές έρευνες και σχετικά δημοσιεύματα στον τύπο και στο διαδίκτυο:

1. Η επιλογή του διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας έγινε απευθείας από τον πρωθυπουργό χωρίς την παραμικρή διαφάνεια στη διαδικασία. Δόθηκε δηλαδή απευθείας η δυνατότητα σε ένα άτομο -που, σημειωτέον, δεν προκύπτει προηγούμενη διοικητική δημόσια εμπειρία του, αφού φαίνεται πως **δεν έχει διατελέσει στο παρελθόν προϊστάμενος**

γενικής διεύθυνσης ή έστω διεύθυνσης- να διοικεί το σύνολο των μεγαλύτερων ελεγκτικών μηχανισμών της χώρας και μάλιστα με αυξημένες αρμοδιότητες και υπερεξουσίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4622/2019.

2. Στην ιστοσελίδα της ΕΑΔ και την αντίστοιχη σελίδα της στο facebook (γεγονός πρωτόγνωρο στη χώρα μας για ελεγκτικό μηχανισμό του κράτους, να έχει δηλαδή σελίδα στο facebook) προβάλλονται βίντεο από κανάλια της τηλεόρασης που έχουν ως κύριο περιεχόμενο το ρεπορτάζ για τη διενέργεια ελέγχων των επιθεωρητών του πρώην ΣΕΥΥΠ για την εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου και της σχετικής νομοθεσίας για την αντιμετώπιση του κορονοϊού σε ιδιωτικούς φορείς (καφετέριες, super market, ιδιωτική κλινική κ.λπ.). Στην πράξη δηλαδή, **προγραμματίζονται οι έλεγχοι να λαμβάνουν χώρα παρουσία καναλιών με κάμερες**, γεγονός που προφανώς δεν συνάδει με την όποια ελεγκτική δεοντολογία περί εμπιστευτικότητας και αιφνιδιαστικότητας των ελέγχων. Επιπλέον, εμφανίζονται στις κάμερες των καναλιών πολύπειροι επιθεωρητές να εκτίθενται και να αναλώνονται αναζητώντας από τους πολίτες αποδεικτικά στοιχεία για την έξοδο τους (SMS, έντυπα βεβαίωσης μετακίνησης). Νέα ήθη εφαρμόζονται κι επιβάλλονται από τον διοικητή της Αρχής, που φαίνεται να σχετίζονται με το γεγονός πως ο ίδιος δεν έχει ασκήσει δημόσια διοίκηση στο παρελθόν, όπως καταγράφηκε πιο πάνω.
3. Η **«συνέχεια της διοίκησης»** δεν φαίνεται να υλοποιείται από τη ΕΑΔ, αφού δεν υπάρχουν ενδείξεις, παρά την έμφαση στην επικοινωνία, για το ότι οι έλεγχοι του πρώην ΣΕΥΥΠ, ένα χρόνο μετά, συνεχίζονται. Εκτός και αν δεχθούμε ότι το ΣΕΥΥΠ κατάφερε να πατάξει ολοσχερώς τη διαφθορά στην υγεία και γι' αυτό το σύνολο των επιθεωρητών του καταπιάνεται με τα του καπνίσματος και του κορονοϊού. Πού είναι οι έλεγχοι για το ΚΕΕΛΠΝΟ, τον ΟΚΑΝΑ, για τις προμήθειες υλικών, αντιδραστηρίων και μηχανημάτων από τα δημόσια νοσοκομεία, ιδιαίτερα για την περίοδο 2012-2014 που ίσχυσαν οι τιμές της ΕΠΥ και όχι του Παρατηρητηρίου τιμών και ποια η κρατική ζημία ανά είδος; Διενεργούνται έλεγχοι για όλες τις απευθείας αναθέσεις του υπουργείου Υγείας και των υγειονομικών περιφερειών αυτήν την περίοδο της πανδημίας;
4. Η αστυνομικού χαρακτήρα αξιοποίηση των επιθεωρητών υγείας του πρώην ΣΕΥΥΠ (ιατροί ειδικευμένοι, φαρμακοποιοί, προσωπικό με μεταπτυχιακά κι εμπειρία στους ελέγχους για τη διαφθορά στην υγεία), που τους προσέδωσε τη δυνατότητα επιβολής χρηματικών προστίμων σε όσους δεν τηρούν τα μέτρα για τον κορωνοϊό, **συνιστά υποβάθμιση και αποπροσανατολισμό τους**, τη στιγμή που υπάρχουν άλλα όργανα της πολιτείας πλέον κατάλληλα κι εκπαιδευμένα γι' αυτό το σκοπό (επόπτες δημόσιας υγείας των περιφερειών τη χώρας, του υπουργείου υγείας, αστυνομία, δημοτική αστυνομία). Επιπλέον, υποβάθμιση για τους επιθεωρητές υγείας συνιστά το γεγονός πως αποτελούν πλέον μία διεύθυνση στην ΕΑΔ, ενώ το ΣΕΥΥΠ ήταν μία γενική διεύθυνση του υπουργείου υγείας. Σε κάθε περίπτωση, καταγράφεται απαξίωση των επιθεωρητών υγείας και του ρόλου τους στην καταπολέμηση της διαφθοράς.

5. Οι μεν επιθεωρητές υγείας επιβάλλουν χρηματικά πρόστιμα ως ανωτέρω, οι δε αποδέκτες των προστίμων προβαίνουν σε ενστάσεις. Για το λόγο αυτό, έχει συσταθεί μια επιτροπή στην ΕΑΔ που αξιολογεί τις ενστάσεις των επιχειρηματιών και των πολιτών. Έτσι γίνεται η καταπολέμηση της διαφθοράς στην υγεία σήμερα στη χώρα μας; Κρίνεται πάντως απαραίτητη, για λόγους διαφάνειας, να δημοσιοποιηθούν τα στοιχεία με το σύνολο των αρχικώς επιβληθέντων από τους επιθεωρητές προστίμων και των αντιστοίχων ποσών σε ευρώ, αλλά και όσων προέκυψαν μετά την εκδίκαση των ενστάσεων.
6. Ο διοικητής της ΕΑΔ πρόσφατα τοποθέτησε προϊσταμένους επικεφαλής, στον δραστήριο και νευραλγικό διοικητικό και οικονομικό υποτομέα υγείας (κ. Ιωάννη Κατσαγκόλη) και στον εξειδικευμένο προνοιακό υποτομέα (κ. Παναγιώτη Σταμπουλή), δύο επιθεωρητές που έχουν ενός μόλις έτους σχετική ελεγκτική εμπειρία, **καταστρατηγώντας κάθε έννοια αξιοκρατίας και αριστείας**. Με αυτές του τις επιλογές ο διοικητής αναδεικνύει άλλη μια φορά το έλλειμμα του σε διοικητική εμπειρία και σπέρνει δυσaréσκεια, τόσο στους παλαιότερους κι έμπειρους επιθεωρητές που δεν εξελίσσονται και μένουν πίσω, όσο βέβαια και στους νεότερους που δεν βλέπουν να υφίστανται κίνητρα αξιοκρατίας. Το κριτήριο των συγκεκριμένων επιλογών του διοικητή είναι το γεγονός πως πρόκειται για δύο κομματικά στελέχη της Νέας Δημοκρατίας. Οποιαδήποτε αναφορά σε αριστεία προκαλεί γέλια. Για τόσο Ανεξάρτητη και Αξιοκρατική Εθνική Αρχή Διαφάνειας μιλάμε! Αξίζει να σημειωθεί πως, με απόφαση του διοικητή, δεν ανανέωσαν τη θητεία τους άξιοι επιθεωρητές υγείας σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Το σύνολο των αναξιοκρατικών επιλογών του διοικητή στο πρώην ΣΕΥΥΠ οδήγησαν σε παραίτηση, πριν λίγο καιρό, τόσο των επικεφαλής του τομέα υγείας της ΕΑΔ σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, δύο εμπειρότατων και ικανότατων στελεχών της επιθεώρησης υγείας, όσο και των ιατρών στο πρώην Περιφερειακό Γραφείο ΣΕΥΥΠ Μακεδονίας-Θράκης αφήνοντας ουσιαστικά την υπηρεσία χωρίς επιθεωρητές-ιατρούς στη Βόρεια Ελλάδα! Και την ίδια στιγμή, μαθαίνουμε ότι ο διοικητής της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ) μεταβαίνει στην Κομοτηνή και την Καβάλα για να συντονίσει την...καθημερινή αστυνόμευση για την τήρηση των μέτρων περιορισμού!
7. Με τις διατάξεις του Ν.4622/2019 καταργήθηκαν οι θέσεις των επικεφαλής των επιμέρους ελεγκτικών σωμάτων επιθεώρησης και ελέγχου που συμπεριλήφθηκαν στην ΕΑΔ ενώ οι ίδιοι απομακρύνθηκαν ως μετακλητοί. Από την άλλη πλευρά, ελήφθη μέριμνα ώστε οι θητείες όλων των δημοσίων υπαλλήλων που υπηρετούσαν στους ελεγκτικούς μηχανισμούς να τις μεταφέρουν στην ΕΑΔ, πλην ενός, του γενικού επιθεωρητή του ΣΕΥΥΠ ο οποίος κατείχε θέση γενικού διευθυντή, ήταν σε ενεργή νόμιμη θητεία και είναι δημόσιος υπάλληλος. Πρόκειται για στέλεχος με πλούσιο βιογραφικό, πολύ μεγάλη και μακρόχρονη ελεγκτική εμπειρία και αναγνωρισμένο έργο στο ΣΕΥΥΠ, ο οποίος μάλιστα αποτέλεσε επιλογή της προηγούμενης κυβέρνησης ΝΔ για τη θέση του γενικού επιθεωρητή του ΣΕΥΥΠ και η επόμενη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ ανανέωσε τη θητεία του. Η υποβάθμισή του σε απλό υπάλληλο, ίσως επειδή συνετέλεσε σημαντικά με τους ελέγχους του ΣΕΥΥΠ στην καταπολέμηση της διαφθοράς στην υγεία θίγοντας πολλούς και πολλά

- συμφέροντα, καταλύει κάθε έννοια αριστείας και αξιοκρατίας που κατ' επίφαση χρησιμοποιεί η παρούσα κυβέρνηση. Θα έπρεπε να ληφθεί μέριμνα ώστε για τον συγκεκριμένο δημόσιο υπάλληλο να προστατευτεί ο θεσμικός του ρόλος και όχι να τιμωρηθεί υποβαθμιζόμενος γιατί έκανε τη δουλειά του σωστά. Ή μήπως τιμωρείται ακριβώς γι' αυτό τον λόγο;
8. Σε σχέση με την επιλογή ως προέδρου του ΔΣ της ΕΑΔ του κ. Μενέλαου Τσουπλάκη, σύμφωνα με ολοσέλιδο άρθρο της εφημερίδας «Κυριακάτικη Δημοκρατία» της 2ας Αυγούστου 2020 με τίτλο: «Διορισμός- Σκάνδαλο στην Αρχή Διαφάνειας. Πρόεδρος εφοριακός χωρίς προσόντα» (βλ. <https://www.newsbreak.gr/politiki/116763/diorismos-skandalo-stin-archi-diafaneias-proedroseforiakos-choris-prosonta/>), φαίνεται ότι ο πρόεδρος που επελέγη δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 88 παρ. 10 του Ν. 4622/2019, καθώς στερείται του τυπικού προσόντος (γ) της άριστης γνώσης της αγγλικής γλώσσας. Η άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας τεκμαίρεται, σύμφωνα με το ΑΣΕΠ, με την κατοχή του Proficiency ή συναφούς τίτλου. Στην πρώτη σελίδα δε της «Κυριακάτικης Δημοκρατίας», πέραν του σχετικού άρθρου, αναγράφεται πως "Ο νέος πρόεδρος της Αρχής Διαφάνειας δεν ξέρει γρυ αγγλικά"! Στο ίδιο άρθρο αναφέρεται πως ο αναφερόμενος νέος πρόεδρος επελέγη ενώ του πήρε 23 χρόνια για να πάρει το πρώτο του πτυχίο, 1976-1999, γεγονός που επίσης αντίκειται ευθέως στην προϋπόθεση του άρθρου 88 παρ. 10 του Ν. 4622/2019, σύμφωνα με την οποία πρέπει να αποτελεί πρόσωπο εγνωσμένου κύρους με υψηλή επιστημονική συγκρότηση. Επιπλέον, δεν μπορεί να γίνει η παραμικρή επίκληση της αριστείας στη συγκεκριμένη περίπτωση, αφού αυτή καταστρατηγήθηκε με την παράκαμψη άλλων υποψηφιοτήτων, σε υψηλότερη θέση της λίστας που υπέβαλε το ΑΣΕΠ, που κατέχουν περισσότερα προσόντα από τον κ. Τσουπλάκη. Η αξιοπιστία στη στελέχωση της Αρχής Διαφάνειας, της κορωνίδας δηλαδή των ελεγκτικών μηχανισμών, στο υψηλότερο επίπεδο του προέδρου είναι ένα κυρίαρχο ζήτημα για όλους και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατόν η επιλογή του προέδρου να γίνεται με καταστρατήγηση του νόμου.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- Σε ποιες συγκεκριμένες ενέργειες θα προβούν σε σχέση με τις αναφερόμενες πλήρως αναξιοκρατικές, αδιαφανείς και απαξιοτικές για το θεσμό της ΕΑΔ επιλογές του, χωρίς προηγούμενη δημόσια διοικητική εμπειρία, διοικητή της; Πως είναι δυνατόν να αγνοούνται έμπειροι επιθεωρητές με πλούσιο βιογραφικό και να επιλέγονται σε νευραλγικές θέσεις νέοι, χωρίς πείρα αλλά κομματικά υποστηριζόμενα στελέχη;
- Γιατί οι επιθεωρητές υγείας, ως ειδικοί επιστήμονες που είναι, απαξιώνονται, έχοντας ως κύρια απασχόληση την εφαρμογή των μέτρων για τον κορωνοϊό και τα πρόστιμα ακόμα και στις λαϊκές αγορές, ενώ προς τούτο υπάρχουν άλλοι ελεγκτικοί μηχανισμοί του κράτους;
- Πως τηρείται η εμπιστευτικότητα των ελέγχων, όταν αυτοί πραγματοποιούνται μετά από προηγούμενη συνεννόηση με τα τηλεοπτικά κανάλια; Ποιος ο αντίκτυπος εντός και εκτός ΕΑΔ;

- Ποια η στρατηγική για την καταπολέμηση της διαφθοράς στην υγεία σήμερα, ειδικά στις σημερινές έκτακτες συνθήκες που δημιουργεί η υγειονομική κρίση και που ευνοούν φαινόμενα αθέμιτων πρακτικών? Υπάρχει στρατηγική ή η ΕΑΔ ασχολείται, σε ό,τι αφορά στην υγεία, μόνο με τα μέτρα για τον κορωνοϊό και το κάπνισμα και την επιβολή των αντίστοιχων προστίμων;
- Σε ποιες συγκεκριμένες ενέργειες θα προβούν για την αποκατάσταση της αριστείας και της αξιοκρατίας σε ό,τι σχετίζεται με την υποβάθμιση από γενικό διευθυντή σε απλό υπάλληλο, μεσούσης της νόμιμης και ενεργού θητείας του, του πρώην γενικού επιθεωρητή του ΣΕΥΥΠ, στο πρόσωπο του οποίου ως δημοσίου υπαλλήλου έγινε δυσμενής διάκριση από το Ν. 4622/2019;

Επί πλέον ζητούμε να κατατεθούν στη Βουλή τα ακόλουθα έγγραφα:

1. Τα στοιχεία με τα πρωτογενώς επιβληθέντα μέχρι σήμερα πρόστιμα από την ΕΑΔ για τον κορωνοϊό και όσα τελικώς ίσχυσαν μετά την εκδίκαση των ενστάσεων.
2. Όλες οι ανοιχτές εντολές ελέγχου του πρώην γενικού επιθεωρητή ΣΕΥΥΠ που παρέλαβε η ΕΑΔ και πόσες και ποιες από αυτές ολοκληρώθηκαν μέχρι σήμερα, ώστε να τεκμηριωθεί η συνέχεια στη διοίκηση σε ό,τι αφορά στους ελέγχους του ΣΕΥΥΠ.
3. Ο πλήρης φάκελος του προέδρου της ΕΑΔ κ. Μενέλαου Τσουπλάκη, δεδομένου ότι, αν ευσταθεί το περιεχόμενο των καταγγελιών της εφημερίδας «Κυριακάτικη Δημοκρατία» (για τις οποίες δεν υπήρξε η παραμικρή διάψευση) και αληθεύουν τα στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία τεκμηριώνεται ότι ο διορισμός του στη θέση του είναι στην ουσία παράνομος, αφού δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου, θα πρέπει να ζητηθεί η άμεση παραίτησή του.

Οι ερωτώντες βουλευτές

Βαρεμένος Γεώργιος

Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος

Ξανθός Ανδρέας